

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/307/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713211572
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:8713211572.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: T.. B. Y., G.. X.X.XXXX, B.C. X, XXX XX C. proti žalovanej: Obec Vyšné Repaše, 053 71 Vyšné Repaše, zastúpenej starostkou obce Ž. C., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martiny Tekeliovej, so sídlom 053 06 Bijacovce 180, o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu absolútne neplatného a vyslovenie neplatnosti zmluvy o prechode vlastníctva, takto

rozhodol:

Žalobu zamietá.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej trovy konania - náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 364,84 eur na účet právnej zástupkyne žalovanej JUDr. Martiny Tekeliovej, advokátky so sídlom v Bijacovciach, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal dňa 15. 8. 2013 na Okresný súd Poprad žalobu, ktorou sa domáhal vyslovenia neplatnosti delimitačného protokolu č. 1, ktorý nevedel identifikovať podľa protokolárneho čísla, ani dátumu a vyslovenia neplatnosti prechodu vlastníctva podľa tohto protokolu do majetku obce Vyšné Repaše.

Podľa § 105 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 88 ods.1 písm. k/ O.s.p. Okresný súd Poprad postúpil vec na prejednanie tunajšiemu súdu ako miestne príslušnému. Tunajší súd vyzval žalobcu uznesením zo dňa 23. 10. 2013 k doplneniu návrhu, nakoľko mal zato, že petít, ako ho zadefinoval žalobca, je neúplný, neurčitý a nevykonateľný a bez náležitých dôkazov. Žalovaný upravil návrh tak, že žiadal, aby súd vyslovil, že protokol o delimitácii nehnuteľného majetku v kat. území Z. P. podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí vrátane zoznamu nehnuteľného majetku MNV vo Vyšných Repašoch - v likvidácii (bez konkrétnejšej identifikácie, pretože absentuje termín aj protokolárne označenie) uzavretý medzi ONV v likvidácii a Obecným úradom Vyšné Repaše, je neplatný. Žalovaná je povinná do 3 dní od právoplatnosti rozsudku požiadať Správu katastra v Levoči, aby zrušila zápis práv k nehnuteľnostiam na LV č. X v kat. území Z. P. v položke 10/91. Zároveň žiadal nahradiť vzniknuté trovy konania.

Nakoľko žalobca, aj napriek doplňujúcej úprave petitu žalobného návrhu nepredložil relevantné dôkazy, ktoré by odôvodňovali jeho aktívnu legitímáciu v predmetnom konaní, súd jeho podanie odmietol. Po podaní odvolania proti tomuto uzneseniu zo strany žalobcu uznesením Krajského súdu v Košiciach bolo uznesenie tunajšieho súdu zrušené ako nedôvodné a vec vrátená na ďalšie konanie.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 25. 6. 2014, ktorého sa osobne zúčastnil žalobca, starostka Obce Vyšné Repaše Ž. C. a právna zástupkyňa žalovaného JUDr. Martina Tekeliova. Tieto navrhovali žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú z dôvodu nepreukázania aktívnej legitímácie žalobcu,

ďalej z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na rozhodnutí súdu, ktorého sa dovoľáva a z dôvodu nevykonateľnosti petitu žalobného návrhu.

Prevedeným dokazovaním, výsluchom účastníkov konania, za použitia dôkazných listín, súd zistil tento skutkový stav:

Žalobca sa upraveným návrhom domáhal vyslovenia neplatnosti delimitačného protokolu z roku 1991 vyššie špecifikovaného, zároveň vyslovenia neplatnosti zoznamu nehnuteľného majetku popísaného v prílohe č. 1 k delimitačnému protokolu a povinnosti žalovanej, aby táto požiadala Správu katastra v Levoči o zrušenie práv k nehnuteľnostiam na LV č. X v kat. území Z. P. v položke 10/91. Spolu s návrhom predložil písomný dôkaz, a to kópiu protokolu o delimitácii nehnuteľného majetku v kat. území Z. P. podľa zákona č. 138/1991 Zb. a k tomu patriacu prílohu č. 1 (list č. 1 a list č. 2 obsahujúcu zoznam nehnuteľného majetku v MNV vo Vyšných Repašoch v likvidácii podľa inventarizácie vykonanej dňa 31. 12. 1990 podľa vyhl. 155/71 Zb., ktorý podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí prechádza do vlastníctva Obce Vyšné Repaše). Ďalej predložil evidenčný list č. 7 na meno Y. B. Q. Q..

Žalobca v pôvodnom návrhu uviedol, že jeho aktívna legitímácia spočíva v tom, že je vlastníkom, resp. užívateľom pozemkov parc. č. XXX,XXX a čiastočne XXX bez označenia kat. územia, ktoré predmetným protokolom prešli protizákonne do majetku žalovanej. Má zato, že predmetný delimitačný protokol je absolútne neplatný od počiatku, nakoľko na predmetnom protokole absentuje termín podpisu a protokolárna identifikácia, čo je v rozpore so všeobecne platnými predpismi. Predmetný protokol mal podľa § 14 zákona č. 138/1991 Zb. schvaľovať príslušný Obvodný úrad a nie ONV v likvidácii a mal byť podpísaný štatutárnym zástupcom. Mal mať okrúhlu pečiatku so štátnym znakom. Ďalej podľa § 3 zákona č. 138/1991 Zb. nemohli byť predmetom prechodu pozemky v užívaní občanov, nevysporiadané veci, objekty technickej vybavenosti, cesty, mosty a podobne, kultúrny dom a iné objekty účelovej výstavby. Z uvedeného zoznamu okrem cintorína, ktorý mal byť vydokladovaný zákonom predpísanou identifikáciou, nemohla byť predmetom prechodu ani žiadna stavba, ani pozemok na obec. Okrem toho všetky veci mali byť vydokladované dohodami, zmluvami, resp. dokladmi z katastra v právnom stave. Zoznam vyhotovený žalovanou mal byť dátovaný, potvrdený obecným zastupiteľstvom a na druhej strane mal byť schválený miestne príslušným obvodným úradom. Pretože žalovaná odmietla vysporiadať pozemky žalobcu a vrátiť ich do pôvodného právneho stavu pred prechodom na obec, domáha sa žalobca vyslovenia neplatnosti delimitačného protokolu predmetnou žalobou. V doplňujúcom návrhu svoj nárok oprel o ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka a z dôvodu, že plnenie z takto neplatného právneho úkonu je bezdôvodným obohatením o ustanovenie § 451 Občianskeho zákonníka a jeho vydanie o ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka. Nakoľko k obnove zápisu v katastri nehnuteľnosti je možné pristúpiť len na základe rozhodnutia súdu, domáha sa svojho práva na súde.

Na pojednávaní žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie žalobca nepredložil, ani v ďalšom konaní nenavrhol. Svoju výpoveď doplnil o tvrdenie, že žalobu podáva až po 23 rokoch z toho dôvodu, že k podkladom k tomuto protokolu sa dostal až v tomto čase.

Právna zástupkyňa žalovaného navrhovala žalobu v celom rozsahu zamietnuť, a to predovšetkým z dôvodu, že žalobca nepreukázal v konaní naliehavý právny záujem na rozhodnutí súdu, ktorého sa dovoľával, teda na predmetnej určovacej žalobe. Predmetný návrh nie je procesne prípustným nástrojom ochrany práva žalobcu a vyvoláva zbytočné súdne konanie. Žaloba nie je opodstatnená, keďže neznamená úplne vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu. Žalobca nie je účastníkom daného uzavretého protokolu o delimitácii. Tento bol uzavretý medzi bývalým ONV Spišská Nová Ves v likvidácii, za ktorého konal likvidátor a preberajúcou organizáciou Obcou Vyšné Repaše, zastúpenou starostom obce. Samotný protokol je záznamovou listinou, v zmysle citovaného zákona prešiel nehnuteľný majetok do vlastníctva Obce Vyšné Repaše, a to v rozsahu zoznamu nehnuteľného majetku tak, ako je uvedený v prílohe č. 1 protokolu vrátane všetkých v ňom uvedených parciel. Zoznam majetku zodpovedal inventarizácii majetku vykonanej dňa 31. 12. 1990, a to v súlade s vyhl. 155/71 Zb. a bol zapísaný na LV č. X kat. územie Z. P.. Absentovanie podpisu a spisovej značky, ktorého nedostatku sa žalobca dovoľáva, možno považovať za chyby, ktoré žiadnym spôsobom nemôžu ovplyvniť platnosť uskutočneného prejavu vôle v uzavretom právnom úkone. Z uvedeného teda žalobca nemá nárok ani na vydanie akéhokoľvek bezdôvodného obohatenia, nakoľko zápis vlastníckeho práva na Obec Vyšné Repaše podľa predmetného protokolu nepredstavuje bezdôvodné obohatenie tak, ako sa o tom domnieva žalobca. Z týchto uvedených dôvodov a predovšetkým z dôvodu nejednoznačnosti

formulovania žaloby, žalovaná navrhovala žalobu v celom rozsahu zamietnuť s doplnením, že predmetný delimitačný protokol nie je právnym úkonom v zmysle, v ktorom by mohol byť úkon napadnutý v občianskoprávnom konaní a ktorého by sa žalobca neplatnosti mohol domáhať. Právna zástupkyňa žalobcu dopĺňujúco predložila k svojmu písomnému vyjadreniu ďalšie písomné dôkazy preukazujúce, že žalobca aj v iných žalobách vedených na tunajšom súde (ktoré sa však netýkajú predmetu tohto sporu, napr. v konaniach sp. zn. 7C 114/2009, 9C 18/2012, 7C 74/2009, 2C 12/2013) sa domáhal vyslovenia neplatnosti rôznych právnych úkonov, ktoré sa týkajú správnych rozhodnutí, pričom vo všetkých konaniach bol neúspešný, nakoľko jeho podania boli zmätočné a nedôvodné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 120 ods. 1 až 4 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojitelnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli.

Ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žalobe v takom znení, ako ju žalobca v upravenom petite podal, nie je možné vyhovieť, a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Oboznámil sa so základnou dôkaznou listinou, ktorej vyslovenia neplatnosti sa žalobca v tomto konaní domáha, a to kópiou protokolu o delimitácii nehnuteľného majetku v kat. území Z. P., ktorý bol vyhotovený podľa § 138/1991 Zb. o majetku obcí. Účastníkmi tohto protokolu bola odovzdávajúca organizácia - Okresný národný výbor v likvidácii Spišská Nová Ves a preberajúcou organizáciou bol Obecný úrad Vyšné Repaše, teda v tomto konaní žalovaný subjekt. Ďalej sa súd oboznámil s prílohou č. 1 (listom č. 1 a 2 k predmetnému protokolu), ktorého obsahom je zoznam nehnuteľného majetku MNV vo Vyšných Repašoch - v likvidácii, podľa inventarizácie vykonanej ku dňu 31. 12. 1990 v zmysle vyhlášky č. 155/71 Zb., ktorý podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí prechádza do vlastníctva Obce Vyšné Repaše. V texte sa ďalej uvádza, že prevádzaný nehnuteľný majetok sa nachádza v kat. území obce Z. P. a je zapísaný na LV č. X. Zoznam napísala pracovníčka obecného úradu Q. O., ktorá predmetný zoznam aj podpísala a podpísaný je vtedajším starostom obce Vyšné Repaše B. Z. a opatrený pečiatkou obecného úradu. V zozname pod poradovým č. 1 až 33 sú popísané jednotlivé nehnuteľnosti a ich hodnota v Kčs podľa výpisu z LV č. X. Žalobca odvodzuje aktívnu legitimáciu skutočností, že je vlastníkom, resp. užívateľom pozemkov parc. 493, 492 a čiastočne 499 (kat. územie v žalobe neuvádza, ale z kontextu celého návrhu je súdu zrejmé, že sa jedná o kat. územie Z. P.), ktoré predmetným protokolom mali protizákonne prejsť do majetku Obce Vyšné Repaše. Z predmetného zoznamu súd vzal za preukázané, že podľa vtedajšieho výpisu z LV č. X predmetom delimitácie boli predmetné parcely č. 492, 493 o výmere 20 a 39 m², kde názov nehnuteľnosti bol uvedený - Iná stavba a parc. č. 499 popísaná ako miestna komunikácia o výmere 3.175 m². Predmetné nehnuteľnosti boli uvádzané na LV č. X, teda boli vo vlastníctve vtedajšieho štátu - v správe ONV, v tom čase v likvidácii.

Za takto zisteného skutkového stavu a vzhľadom na text petitu žalobného návrhu, súd má zato, že v danom prípade sa jedná o určovaciu žalobu, ktorú je potrebné posudzovať podľa § 80 písm. c/ O.s.p..

Žaloba podaná podľa § 80 písm. c/ O.s.p., t. j. určovací žaloba, má spravidla preventívny charakter, jej účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu predovšetkým skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. V prípade možnosti žalovať priamo splnenie povinnosti, treba preto vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši (neodstraňuje) a len vedie k nárastu počtu súdnych sporov. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkov sporu a predíde sa žalobe na plnenie). Treba zdôrazniť, že nejde o určovaciu žalobu samú, ale o to, čoho (akého určenia) sa žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu, záver súdu o (ne) existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovací žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že konkrétna určovací žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci, t. j. otázkami aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov konania.

Žalobca sa pôvodnou žalobou, ale najmä jej doplneným návrhom (so súhlasom súdu) domáhal určenia neplatnosti označeného delimitačného protokolu z roku 1991, zároveň vyslovenia neplatnosti prílohy č. 1 k tomuto protokolu - zoznamu delimitovaných nehnuteľností, ktoré boli zapísané na LV č. X v kat. území Z. P. a zároveň ďalším výrokom navrhoval, aby súd určil žalovanej povinnosť, aby táto požiadala Správu katastra v Levoči o zrušenie práva vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom delimitácie. Povahou je takáto žaloba nepochybne určovacou žalobou v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., preto súd predovšetkým posudzoval procesnú prípustnosť žaloby, teda skúmal, či na požadovanom určení má žalobca naliehavý právny záujem. Súd má zato, že otázku platnosti, či neplatnosti predmetných právnych úkonov (delimitačného protokolu a prílohy č. 1 - zoznamu k nemu) súd môže posudzovať prejudiciálne, nemôže teda túto otázku pojať do výroku svojho rozhodnutia. Možno tak žalovať priamo na určenie vlastníckeho práva žalobcu s tým, aby si súd prejudiciálne posúdil otázku platnosti či neplatnosti predmetných právnych úkonov. Preto súd v závere vyvodil, že žalobca v konkrétnom prípade pri podaní predmetnej žaloby naliehavý právny záujem na samostatnom určení platnosti či neplatnosti delimitačného protokolu a prílohy k nemu nepreukázal a v uvedenom konkrétnom prípade naliehavý právny záujem nie je daný. Je potrebné doplniť, že žalobca nebol účastníkom predmetného delimitačného protokolu, žiadnym spôsobom nepreukázal vlastnícky vzťah k tam delimitovaným nehnuteľnostiam a nie je preukázaná ani aktívna legitímácia žalobcu v danom konaní pri podaní predmetnej žaloby.

Čo sa týka ďalšieho výroku žaloby, ktorým mal súd určiť povinnosť žalovanej požiadať príslušnú správu katastra o zrušenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, súd aj túto časť žaloby zamietol, už aj vzhľadom na nepreukázanie naliehavého právneho záujmu ohľadom prvého a druhého výroku časti petitu, nakoľko tretí výrok bezprostredne súvisí s prvým a druhým výrokom a bez kladného rozhodnutia v tejto časti žaloby nie je možné vyhovieť ani jej ďalšiemu výroku. Navyše nie je v právomoci súdov v občianskoprávnom konaní rozhodovať o zápisoch na správe katastra, nakoľko tieto rozhodnutia spadajú v zmysle Katastrálneho zákona č. 162/95 Z. z. do kompetencií príslušného katastrálneho orgánu a potom do právomoci správneho súdnictva (§ 7 ods.2 O.s.p.).

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalovanej, ktorá mala v konaní plný úspech, ich náhradu. Určil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej trovy právneho zastúpenia na účet právnej zástupkyne JUDr. Martiny Tekeliovej podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb spolu vo výške 364,84 eur. Tieto trovy pozostávajú z 4 úkonov právnej služby (§ 11 ods. 1 a § 13a ods. 1 písm. a/, b/, c/ citovanej vyhlášky) po 61,87 eur (prevzatie, príprava zastúpenia, písomné podanie vo veci samej zo dňa 4. 6. 2014, porada s klientom dňa 24. 6. 2014, účasť na pojednávaní dňa 25. 6. 2014), plus 4x 8,04 eur - režijný paušál, tieto trovy spolu vo výške 279,64 eur + náhrada hotových výdavkov - cestovné z Bijacoviec do SNV a

späť pri účasti na pojednávaní pri použití hromadného dopravného prostriedku pri cene lístka 2,40 eur x 2, spolu náhrada cestovného 4,80 eur, plus náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky 13,40 eur x 6 polhodín = 80,40 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.